

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DN. 2007/2899	12 oktober 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Beleidsnota invasieve exoten			1

_____ Geachte Voorzitter,

Hierbij informeer ik u over mijn beleidsvoornemens ten aanzien van invasieve exoten.

De Partijen van het Biodiversiteitsverdrag (CBD) - waaronder Nederland - hebben vastgesteld dat invasieve exoten, na habitatverlies en overexploitatie, wereldwijd de grootste bedreiging voor biodiversiteit vormen. Ook in Nederland zijn invasieve exoten een reële bedreiging voor de biodiversiteit. Het Biodiversiteitsverdrag spoort partijen aan beleid te ontwikkelen om introductie van soorten, die de inheemse flora en fauna of ecosystemen kunnen bedreigen, te voorkomen.

Ik geef invulling aan de doelstellingen van het Biodiversiteitsverdrag door nationaal beleid te ontwikkelen dat als doel heeft de inheemse biodiversiteit te beschermen tegen invasieve exoten. Dit beleid is beschreven in de bijgevoegde nota.

Definitie exoot

Ik definieer een exoot als een uitheemse soort (onder andere planten, dieren, micro-organismen) die Nederland niet op eigen kracht kan bereiken, maar door menselijk handelen (transport, infrastructuur) terecht is gekomen in de Nederlandse natuur of dat in de nabije toekomst dreigt te doen. Soorten die Nederland op eigen kracht bereiken, bijvoorbeeld door klimaatverandering, vallen buiten deze definitie en dus buiten dit beleid.

Introducties van exoten leiden in de meeste gevallen niet tot grote problemen. Slechts een beperkt aantal exoten vertoont invasief gedrag. Een exoot is invasief als deze zich vestigt en explosief ontwikkelt. Invasieve exoten kunnen een bedreiging vormen voor de inheemse biodiversiteit. Daarnaast kunnen ze de volksgezondheid of veiligheid bedreigen en daarmee de maatschappij veel overlast of economische schade bezorgen. De noodzaak voor maatregelen ter preventie, bestrijding of beheersing van exoten hangt af van de (verwachte) mate van schade die de introductie van een nieuwe soort met zich meebrengt.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
12 oktober 2007	DN. 2007/2899	2

Strategie

Een exoot die zich eenmaal heeft gevestigd, is zeer moeilijk weg te krijgen. Het zwaartepunt van mijn beleid is daarom gericht op preventie van introducties van nieuwe, soorten invasieve exoten. Als dat lukt dan richt mijn beleid zich op het nemen van bestrijdingsmaatregelen, zolang populaties nog klein en beheersbaar zijn. Is dat geen haalbare optie, dan richt mijn beleid zich vervolgens op beheersmaatregelen. Deze strategie, waarbij de nadruk ligt op preventie, is in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn in het kader van het Biodiversiteitsverdrag.

Afbakening beleid

Daar waar de gevolgen van een exoot overlappen met andere beleidsterreinen, zal ik in overleg treden met andere ministeries (zoals Volksgezondheid, Welzijn en Sport of Verkeer en Waterstaat). Het uitgangspunt is dat, daar waar dat nodig en mogelijk is, zoveel mogelijk met andere ministeries en de daaronder vallende uitvoerende diensten wordt samengewerkt, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van reeds aanwezige organisatiestructuren.

Ook veeziekten en plantenziekten en -plagen zijn vaak het gevolg van exotische soorten, die Nederland vanuit het buitenland weten te bereiken. Voor de bescherming van land- en tuinbouwgewassen en vee kent Nederland een lange traditie van fyto-sanitair en veterinair beleid en bijbehorende wet- en regelgeving. Hiervoor zijn goed functionerende signalerings- en eliminatieprogramma's ingericht. Daarom richt deze nota zich niet op dergelijke aspecten van exotenbeleid. In de uitvoering zal, waar dat mogelijk is, echter wel aansluiting gezocht worden bij deze reeds bestaande organisatiestructuren voor humane infectieziekten en fyto-sanitair en veterinair beleid. Zodoende kan optimaal gebruik worden gemaakt van bestaande expertise en van de aanwezige infrastructuur op dit gebied.

Nederland heeft echter nog geen specifiek beleid om schade door invasieve exoten aan biodiversiteit te voorkomen. In deze nota stel ik nieuw beleid voor om schade door invasieve exoten aan biodiversiteit te voorkomen, te bestrijden of te beheersen.

Coördinerend Orgaan Invasieve Exoten

De verantwoordelijkheden die mijn ministerie op zich zal nemen, zullen voor een belangrijk deel ondergebracht worden bij het Coördinerend Orgaan Invasieve Exoten (COIE). De belangrijkste taak van het COIE is het mij gevraagd en ongevraagd adviseren over de aanpak van invasieve exoten. Dit coördinerend orgaan richt zich op het verzamelen en verspreiden van informatie over exoten, het (laten) uitvoeren van risicoanalyses voor exoten en, op basis van zo'n analyse, het adviseren over de noodzaak en mogelijke wijzen van preventie, bestrijding of beheersing van exoten. De uitvoering van eventuele maatregelen wordt gelegd bij uitvoerende organisaties.

De tweede helft van 2007 en 2008 is de opstartfase voor het Coördinerend Orgaan Invasieve Exoten. In deze periode worden voorbereidingen getroffen voor een volledig functionerend COIE vanaf 1 januari 2009. Het COIE zal in 2009 bestaan uit een commissie van onafhankelijke deskundigen en bestuurders en een ondersteunend secretariaat.

